

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАКАЗ

м. Київ

21 03 20 19 р.

№ 384

Про проведення експерименту всеукраїнського рівня за темою «Управління проектами особистісного розвитку учнів у освітньому середовищі об'єднаних територіальних громад» на 2018-2023 роки

Відповідно до Положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 07 листопада 2000 р. № 522, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 26 грудня 2000 року за № 946/5167 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2017 р. № 994), урахуваючи клопотання департаменту освіти і науки Донецької обласної державної адміністрації від 05.09.2018 № 01-22/1306/0/160-18, департаменту освіти і науки Київської обласної державної адміністрації від 02.10.2018 № 12-01-08/3810, департаменту освіти і науки Миколаївської обласної державної адміністрації від 08.10.2018 № 4716/11/01-01.12 та від 11.10.2018 № 4787/11/01-01.12, департаменту освіти і науки Полтавської обласної державної адміністрації від 05.09.2018 № 01-22/1988, управління освіти і науки Тернопільської обласної державної адміністрації від 11.09.2018 № 02/2759-06 та управління освіти і науки Черкаської обласної державної адміністрації від 18.10.2018 № 02/11-01/2560, висновки комісії з психології та педагогіки Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України від 23.05.2018 (протокол № 1), та з метою експериментального впровадження управління проектами особистісного розвитку учнів у освітньому середовищі об'єднаних територіальних громад

НАКАЗУЮ:

1. Взяти до відома, що з жовтня 2018 року розпочато реалізацію експерименту всеукраїнського рівня за темою «Управління проектами особистісного розвитку учнів у освітньому середовищі об'єднаних

територіальних громад» на 2018-2023 роки (далі – Експеримент), на базі закладів освіти, зазначених у відповідній заявці.

2. Затвердити як такі, що додаються:

1) заявку на проведення експерименту всеукраїнського рівня за темою «Управління проектами особистісного розвитку учнів у освітньому середовищі об'єднаних територіальних громад» на 2018 – 2023 роки;

2) програму проведення експерименту всеукраїнського рівня за темою «Управління проектами особистісного розвитку учнів у освітньому середовищі об'єднаних територіальних громад» на 2018 – 2023 роки.

3. Науковому керівнику надавати науково-методичній комісії з психології та педагогіки Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України звіти про виконання кожного етапу проведення Експерименту, а звіт про його завершення подати до Міністерства освіти і науки України.

4. Науково-методичній комісії з психології та педагогіки Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України здійснювати експертизу виконання програми кожного етапу проведення Експерименту, а після закінчення проведення Експерименту підготувати та подати до Міністерства освіти і науки України висновки про результати проведення Експерименту.

5. Державній науковій установі «Інститут модернізації змісту освіти» (Завалевський Ю. І.) надавати організаційну та науково-методичну допомогу педагогічним колективам закладів освіти, які є учасниками Експерименту.

6. Відповідним обласним департаментам (управлінням) освіти і науки сприяти закладам освіти, які є учасниками Експерименту, у забезпеченні необхідних умов для організації та проведення Експерименту.

7. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Карандія В.А.

Міністр

Лілія Гриневич

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства освіти
і науки України
2109/19 № 384

Заявка
на проведення експерименту всеукраїнського рівня за темою
«Управління проектами особистісного розвитку учнів у освітньому
середовищі об'єднаних територіальних громад»
на 2018-2023 роки

1. Актуальність дослідження

Всебічний особистісний розвиток учнів закладів загальної середньої освіти є метою системи освіти, що зазначено в новому Законі України «Про освіту».

Реалізація мети системи освіти може бути забезпечена гармонійним поєднанням гуманістичної педагогіки, якісним медичним обслуговуванням, психологічною підтримкою та соціальним супроводом учнів закладів загальної середньої освіти за умови співтворчості всіх учасників освітнього процесу.

Повноцінний всебічний особистісний розвиток кожного учня можливий лише за умови створення психологічного безпечного та екологічного освітнього середовища, де кожна дитина розглядається як творча індивідуальність із задатками обдарованості.

Із моменту набуття чинності Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» пройшло вже два роки, але ще до цього часу не проведено експериментальні дослідження з проблеми функціонування закладів загальної середньої освіти в освітньому середовищі об'єднаних територіальних громад.

Тому, зважаючи на актуальність проблеми умови Нової української школи зумовлено вибір теми експерименту: **«Управління проектами особистісного розвитку учнів у освітньому середовищі об'єднаних територіальних громад» на 2018-2023 роки.**

2. Об'єкт дослідження

Процес управління освітніми проектами особистісного розвитку учня у закладах загальної середньої освіти.

3. Предмет дослідження

Система управління проектами особистісного розвитку учнів засобами інформаційно-комунікативних технологій у закладах загальної середньої освіти об'єднаних територіальних громад.

4. Мета дослідження

Теоретично обґрунтувати та експериментально перевірити систему управління особистісним розвитком учнів закладів загальної середньої освіти об'єднаних територіальних громад з використанням в практиці роботи всіх учасників освітнього процесу інформаційно-комунікативних технологій.

5. Гіпотеза експерименту

Полягає в припущенні, що якісні зміни в особистісному розвитку учнів закладів загальної середньої освіти об'єднаних територіальних громад можливі шляхом впровадження інноваційної освітньої системи управління проектами особистісного розвитку учнів, яка буде базуватись на:

1) засадах системного підходу, який передбачає ефективну взаємодію трьох підсистем: виховання (як загального цілепокладання), навчання (як засобу досягнення мети виховання), особистісного розвитку учнів (як результативного боку всього освітнього процесу);

2) застосуванні комплексу валідних психолого-педагогічних діагностичних методик для об'єктивного і оперативного оцінювання фізичного, психічного, соціального і духовного розвитку учнів;

3) врахуванні особливості взаємодії ядра особистості вихованця (його життєвих диспозицій, потреб і потенційних можливостей розвитку) з природним, предметним та соціокультурним середовищем, що буде створено на основі результатів психолого-медико-педагогічної діагностики та аналізу рівня його особистісного розвитку;

4) відображенні загальної мети діяльності закладу загальної середньої освіти – сприяння цілісному розвитку індивідуальності учня (фізичному, психічному, соціальному і духовному) і формування його готовності до саморозвитку поза межами закладу системи освіти;

5) використанні педагогічних засобів, спрямованих на організацію життєдіяльності учнів із урахуванням механізмів внутрішнього і зовнішнього стимулювання дозвільно-ігрової, художньо-образної, предметно-перетворювальної, фізично-оздоровчої, навчально-пізнавальної, соціально-комунікативної, громадсько-корисної, національно-громадянської та духовно-катарсичної активності кожного вихованця з метою переведення його з нижчого на вищий актуальний рівень особистісного розвитку.

6. Завдання дослідження

1. Обґрунтувати теоретично-методологічні засади створення цілісної моделі управління освітніми проектами особистісного розвитку учнів у закладах загальної середньої освіти об'єднаних територіальних громад.

2. Теоретично обґрунтувати та практично апробувати психолого-педагогічний інструментарій управління проектами особистісного розвитку учнів за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій (авторського сервісу «Універсал-он-лайн» та комп'ютерної програми «Персонал - ψ») у закладах загальної середньої освіти об'єднаних територіальних громад.

3. Створити та апробувати цілісну інноваційну освітню систему управління проектами особистісним розвитком учнів у взаємодії учасників освітнього середовища закладів загальної середньої освіти об'єднаних територіальних громад;

4. Експериментально перевірити ефективність системи управління проектами особистісного розвитку учнів на основі порівняльного аналізу результатів моніторингу особистісного розвитку учнів закладів загальної середньої освіти об'єднаних територіальних громад, що впроваджують інноваційну авторську систему.

5. Розробити науково-методичні рекомендації щодо впровадження інноваційної освітньої системи управління проектами особистісного розвитку учнів закладів загальної середньої освіти об'єднаних територіальних громад із використанням сучасного хмарного сервісу «Універсал-онлайн».

7. Теоретико-методологічні основи експерименту

Теоретико-методологічні основи експерименту складають процеси управління особистісного розвитку учнів засобами психолого-педагогічного проектування змісту освітнього процесу на основі проектного менеджменту з використанням сучасних Інтернет-технологій та фундаментальних концепцій і теоретичних положень світової і вітчизняної психолого-педагогічної науки.

Перший рівень:

- загальнофілософські ідеї гуманістичного напрямку, де людину розглядають як абсолютну цінність і самоціль суспільного прогресу (Н. Гартман, М. Грушевський, М. Драгоманов, В. Липківський, І. Огієнко Г. Сковорода, В. Розанов);

- аксіологічні концепції філософської освіти, розроблені Х. Алчевською, Дж. Дьюї, Я. Коменським, М. Монтесорі, К. Ушинським, Л. Толстим, М. Пироговим, С. Шацьким, В. Сухомлинським, зокрема: концепції філософії гармонійної цілісності (В. Давидов, А. Макаренко, В. Соловійов, В. Сухомлинський); концептуальні ідеї педоцентризму, релятивізму, плюралізму (Г.Сковорода, Ж. Руссо, П. Юркевич); теорії та ідеї поєднання холістського та індивідуально-плюралістичного напрямів освіти (Ш. Амонашвілі, П. Блонський, А. Макаренко), що є підвалиною висунутих у цьому дослідженні ідей вільного вибору та єдності складових сукупної культури педагога.

Другий рівень:

- методологія системного аналізу з його синергетичним ядром (І. Пригожан, Г. Хакен), а також трьома векторами – генетичним, компонентно-структурним та функціональним (В. Афанасьєв, І. Блауберг, О. Киричук, Ю. Конаржевський, Е. Юдін);

- філософські основи передбачення та теорії прогнозування, до яких належить гносеологія і логіка співвідношення між передбачуваним та гіпотезою; методологія інформаційного підходу, що включає сукупність ідей та комплекс математичних засобів (К. Шеннон); інформаційної теорії управління системами (У. Ешбі, Б. Петров).

Реалізація в закладах загальної середньої освіти України гуманістичної педагогіки співробітництва, партнерства, співтворчості передбачає перехід від навчально-дисциплінарної моделі організації педагогічного процесу до моделі особистісно-розвивальної, що розглядає кожну особистість учня як творчу індивідуальність.

Ідея особистісно-розвивального підходу в педагогіці і психології не є зовсім новою. У 60–70-ті роки ХХ ст. над цією проблемою працювали Л.І. Божович, М.С. Лейтис, К.К. Платонов, у 70–90-ті роки – В. О. Сухомлинський, А. В. Петровський, В. Є. Чудновський та інші.

Під різнорівневим навчанням розуміють таку організацію освітнього процесу, при якій кожен учень у залежності від його задатків та індивідуальних особливостей має можливість оволодіти навчальним матеріалом з окремих предметів програми на різних рівнях (А, В, С), але не нижче базового.

Освітній процес у співпраці – це поєднання різних способів індивідуальної, парної, групової та колективної роботи.

Першим кроком до впровадження особистісно-розвивальної моделі навчання, як умови організації освіти, став особистісно-орієнтований підхід, який знайшов своє відображення в працях сучасних українських педагогів і психологів І. Д. Бега, В. Г. Кременя, О. Я. Савченко, Н. Г. Ничкало, Г. О. Балла, С. П. Логачевської, Г. С. Яценко та інші.

Особистісно-орієнтований підхід тісно пов'язаний з проблемами розвиваючого навчання, індивідуалізацією навчання, диференціацією освіти. Метою і завданням цього підходу є всебічний і гармонійний розвиток особистості кожного учня. А це, зі свого боку, ставить проблему використання таких особистісно-орієнтованих технологій навчання, як: різнорівневе навчання; навчання у співпраці; метод проектів; інформаційні технології, що займають окреме місце в середовищі «методів проекту».

Відповідно до процесуального підходу (А. Файоль) управління засобами проектування розглядається як процес безперервних взаємопов'язаних дій, що забезпечують успіх функціонування та розвитку будь-якої системи. Сукупність цих дій, які називаються управлінськими функціями, і становлять сутність процесу управління освітніми проектами особистісного розвитку учнів.

Згідно з думкою Л. М. Карамушки, аналіз різних підходів до опису та систематизації управлінських функцій доводить, що найбільш продуктивним підхід американських учених М. Альберта, М. Х. Мескона та Ф. Хедуорі, який полягає в об'єднанні найістотніших управлінських функцій у невелику кількість, що практично реалізуються тепер в усіх типах організацій, зокрема і в освітніх закладах.

На основі зазначеного підходу та застосування системно-структурного аналізу управління Л. М. Карамушкою виділено внутрішню і зовнішню структури управління закладами загальної середньої освіти, які нерозривно пов'язані між собою.

Аналіз внутрішньої структури управління передбачає висвітлення його на двох рівнях – управлінському і психологічному. До процесів управлінського рівня внутрішньої структури належать планування, організація та контроль

діяльності педагогічних працівників. Аналіз внутрішньої структури управління освітніми проектами передбачає вивчення „таких феноменів: прийняття управлінського рішення, організація педагогічної комунікації; вплив на педагогів та вихованців; урахування їхніх потреб і проблем та розвитку потенційних можливостей, мотивацію до саморозвитку особистості учня тощо.

Зовнішня структура управління передбачає розгляд того, за якими векторами розгортається в просторі внутрішня структура. Зовнішня – диференціюється за таким основними критеріями, як рівень управління (загалом у педагогічній системі або в конкретній освітній структурі) і конкретний напрям управлінської діяльності, зокрема в управління освітніми проектами особистісного розвитку учня.

Кожний з основних структурних елементів управлінських процесів має свій зміст і самостійне призначення, що спостерігаються в закладах освіти у зв'язку з розбудовою нової української школи.

Вирішення стратегічних завдань у системі освіти та пов'язаних з цим соціально-психологічних і організаційно-методичних проблем неможливе без критичного аналізу негативних тенденцій, помилок, проявів формалізму в практиці організації та управління освітнім процесом в закладах загальної середньої освіти.

Однією із складових процесу управління, зокрема регулюванні процесу виховання підростаючого покоління є управління освітніми проектами особистісного розвитку учня в цілісній системі психолого-педагогічного проектування освітнього процесу закладів загальної середньої освіти.

Це складна багаторівнева ієрархічна система, що включає в себе сукупність психолого-педагогічних технологій, які пов'язані між собою й розкривають послідовність і характер управлінської взаємодії учасників освітнього процесу.

Визначення суті управління освітніми проектами особистісного розвитку учня закладів загальної середньої освіти як педагогічного явища є досить складним, тому що надзвичайно складною та багатогранною є сама система проектування освітнього процесу і сам педагогічний процес .

Коротко проаналізуємо різні підходи до трактування поняття проектування на теоретико-методологічному рівні, підкреслимо, що для педагогічної науки інтерес становить соціологічне та психологічне уявлення про феномен проектування, адже психолого-педагогічне проектування як інтегрований феномен, крім психологічних, педагогічних знань, містить і соціологічні знання, оскільки воно є частковим елементом соціального проектування.

Так, наприклад, Г. Антонюк розглядає соціальне проектування як можливість спрямувати соціальні процеси і явища.

Ж. Тощенко стверджує, що така думка не зовсім повна, адже проектувати слід і конкретні об'єкти. Крім того, проектування соціального процесу або явища не має обмежуватися тільки визнанням такої можливості. Проекти необхідно перетворювати на дійсність, реалізувати їх у процесі соціального розвитку.

О. Коберник вважає, що проектування освітнього процесу передбачає визначення діяльності педагога й учня у їхній взаємодії, тобто проектування особистісної розвивальної взаємодії. Він виділяє такі типи проектів:

- соціальний, який відповідає сучасним умовам виховання та вимогам відкритого демократичного суспільства;
- психолого-педагогічний, що розробляється для конкретного закладу освіти, або ж на рівні вікових паралелей, класу, групи учнів і відображає основні напрями діяльності педагога й вихованців у їхній взаємодії, тобто, це проект, який постійно конкретизується, деталізується, уточнюється;
- особистісний, коли створюється проект розвитку особистості, який характеризує уявлення вихователя й самого вихованця про його близьке й віддалене майбутнє.

Все це спонукає до створення інноваційної освітньої системи управління проектами особистісного розвитку учня в середовищі об'єднаної територіальної громади.

8. База дослідження

Центральний інститут післядипломної педагогічної освіти Державний вищий навчальний заклад «Університет менеджменту освіти» Національної академії педагогічних наук України;

Опорний заклад «Засульський ліцей Засульської сільської ради Полтавської області»;

Малобакайська загальноосвітня школа I-III ступенів Решетилівської районної ради Полтавської області;

Шевченківська загальноосвітня школа I-III ступенів імені академіка В. О. Паценка Решетилівської районної ради Полтавської області;

Пришибська загальноосвітня школа I-III ступенів Пришибської сільської ради Кременчуцького району Полтавської області;

Доманівський навчально-виховний комплекс «Доманівська загальноосвітня школа I-III ступенів №1 – Центр дитячої та юнацької творчості» Доманівської селищної ради Миколаївської області;

Миколаївська загальноосвітня школа I-III ступенів № 26 Миколаївської міської ради Миколаївської області;

Гнідинська загальноосвітня школа I-III ступенів імені Петра Яцика Бориспільської районної ради Київської області;

Святогірська загальноосвітня санаторна школа-інтернат I-II ступенів № 12 Донецької обласної ради;

Комунальний заклад «Кальчицька загальноосвітня школа I-III ступенів Нікольської районної ради Донецької області»;

Ладжинська загальноосвітня школа I-III ступенів Уманської районної ради Черкаської області;

Дмитрушківська загальноосвітня школа I-III ступенів Уманської районної ради Черкаської області;

Навчально-виховний комплекс «Мишковицька загальноосвітня школа I-III ступенів – дошкільний навчальний заклад» Тернопільської районної ради Тернопільської області;

Піщанська загальноосвітня школа I-III ступенів імені Л. М. Дудки Решетилівської районної ради Полтавської області.

Під час проведення експерименту до участі у ньому будуть залучатися заклади середньої освіти, які працюють над вирішенням аналогічних завдань (за згодою).

9. Методи дослідження

Основними методами емпіричного дослідження є групове та особистісне тестування, анкетування, опитування, інтерв'ю, співбесіда, консультація, психолого-педагогічна експертиза. Системний аналіз та статистичне оформлення результатів дослідження буде проведено за допомогою хмарного сервісу «Універсал-он-лайн» (Інтернет-версія) та комп'ютерної програми «Персонал - ψ» (локальна версія).

Перша комп'ютерна програма-сервіс «Універсал-он-лайн» передбачає: опитування учасників освітнього процесу в он-лайн-режимі на предмет рівнів фізичного, психічного, соціального і духовного розвитку здобувачів освіти; визначення основних відхилень в особистісному розвитку вихованців на момент діагностики (імпульсивність, тривожність, агресивність, замкнутість, невпевненість, асоціальність, схильність до нечесної поведінки, естетична нечутливість); координатно-соціограмний аналіз статусної структури учнів класних колективів різних вікових категорій (актив, пасив, ізоляція, відторгнення, зона ризику, група ризику); рівнів колективоутворення та інтеграції; формування ціннісних орієнтацій здобувачів освіти в системі взаємостосунків у класному колективі; життєву активність за основними групами видів діяльності; сформованість ціннісних духовних пріоритетів; ставлення батьків до дитини; домінуючу систему сприйняття; навчальну активність тощо. За результатами опитування учасників освітнього процесу (учнів, класних керівників, батьків) створюються автоматично за допомогою сервісу «Універсал-он-лайн» педагогічні характеристики на учнів і класні колективи та психолого-медико-педагогічні рекомендації для учасників освітнього процесу (практичних психологів, педагогів, батьків, учнів), конструються автоматично стратегічні завдання для закладу освіти та корекційно-розвивальні тактичні задачі особистісного розвитку учнів (індивідуальні, групові, колективні). На реалізацію завдань освітнього закладу та корекційно-розвивальних задач особистісного розвитку учнів за допомогою сервісу здійснюється проектування проблемно-цільового змісту в проектах, особистісно-орієнтованого змісту в планах та особистісно-розвивального освітнього змісту в сценаріях. Кожного семестру навчального року проводяться діагностичні зрізи з метою визначення динаміки особистісного розвитку учнів у класних колективах та моніторинг ефективності роботи педагогічних працівників закладу освіти.

Друга комп'ютерна програма, комплекс «Персонал - ψ» розроблена на основі методик психологічного тестування педагога і являє собою засіб обстеження, виявлення і самодіагностики особистості та педагогічного колективу. За результатами тестування визначається психологічний профіль педагога, створюються автоматично повна та стисла характеристики особистості та системний аналіз проблем і потенційних можливостей педагогічного колективу в цілому.

За допомогою зазначеного комплексу можна проводити тестування членів педагогічних колективів закладів освіти та інших трудових колективів із метою визначення готовності до роботи у різних галузях науки та виробництва, можливості професійного і особистісного росту, статусу і психологічної сумісності. Комплекс може використовуватися також для вивчення, підбору та розподілу спеціалістів в установах і закладах системи освіти.

10. Наукова новизна експерименту полягає у створенні інноваційної системи управління проектами особистісного розвитку учнів закладу загальної середньої освіти в освітньому середовищі об'єднаної територіальної громади.

У запропонованому проекті дослідно-експериментальної роботи застосовано системний підхід (компонентно-структурний, функціональний та прогностичний аналіз) у дослідженні феномена розвитку особистості, запропоновано конкретні психолого-педагогічні технології.

Ця цілісна освітня система, вибудована як сукупність наукомістких психолого-педагогічних інноваційних технологій, є теоретично вивіреною на основі синтезу міждисциплінарного наукового знання та експериментально підтверджена двома раніше проведеними Всеукраїнськими експериментами.

Дослідно-експериментальну роботу буде направлено на цілеспрямоване, і разом з тим вибірково-системне, освоєння існуючої психолого-педагогічної культури для розвитку і саморозвитку особистості учнів закладів загальної середньої освіти, що заходиться в об'єднаних територіальних громадах.

Буде визначено передумови розвитку особистості, здійснено комплексне вивчення особливостей психо-медико-соціального розвитку особистості учня, розглянуто його структуру і динаміку.

Також буде запропоновано і теоретично обґрунтовано наскрізну систему управління проектами особистісного розвитку учня, яка може слугувати методологічною базою психологічної та педагогічної допомоги, де розвиток особистості розглядається як цілісний освітній процес, який містить фізичний, психічний, соціальний та духовний компоненти.

11. Теоретичне і практичне значення експерименту

1. Проведення цілісного аналізу результатів особистісного розвитку учнів освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти об'єднаних територіальних громад на основі тенденцій, передбачення перспектив подальшого їх розвитку.

2. Створення алгоритму структурування проектних моделей відповідно до детермінантів структури процесу психолого-педагогічного проектування особистісного розвитку учнів та динамічного їх співвідношення.

3. Розроблення основних аспектів функціонування системи управління проектами особистісного розвитку учнів у освітньому середовищі об'єднаних територіальних громад в умовах варіативності та свободи вибору як вихідного принципу гуманізації освітнього процесу.

12. Строки та етапи проведення експерименту

Початок – жовтень 2018 року.

Закінчення – серпень 2023 року.

Перший етап: діагностико-аналітичний (жовтень 2018 – вересень 2019 рр.):

1) затвердження програми експерименту «Управління проектами особистісного розвитку учнів в освітньому середовищі об'єднаних територіальних громад» на 2018-2023 роки;

2) проведення авторських тренінгів та методологічних семінарів-практикумів із питань оволодіння педагогічними колективами технологією системного аналізу результатів комплексної психолого-медико-педагогічної діагностики особистісного розвитку учнів;

3) організація та проведення опитування учасників освітнього процесу (учнів, класних керівників, батьків, медичних працівників) у системі моніторингу діагностичних зрізів особистісного розвитку учнів закладів освіти об'єднаних територіальних громад за допомогою сервісу «Універсал-он-лайн»;

4) проведення психолого-педагогічних консиліумів з аналізу проблем та потенційних можливостей особистісного розвитку учнів у класних колективах та організації проектної діяльності класних керівників, практичних психологів, адміністрації закладів загальної середньої освіти об'єднаних територіальних громад;

5) організація і проведення опитування педагогічного колективу на предмет професійної компетентності за допомогою комп'ютерного комплексу «Персонал - ψ»;

6) створення проектів для класних керівників щодо вирішення завдань закладу середньої освіти та задач особистісного розвитку учнів;

7) планування реалізації проектів закладу середньої освіти, практичних психологів та класних керівників на сервісі «Універсал-он-лайн».

Другий етап: прогностично-конструюючий (жовтень 2019 – вересень 2020 рр.):

1) теоретико-практичне оволодіння адміністрацією закладу освіти, практичними психологами, вчителями-предметниками, класними керівниками психолого-педагогічними технологіями попереднього прогнозування розвитку особистості учня та конструювання завдань закладу освіти та тактичних задач особистісного розвитку учнів;

2) проведення тренінгів та методологічних семінарів-практикумів із питань конструювання задач особистісного розвитку учнів на основі комплексної психолого-медико-педагогічної діагностики учасників освітнього процесу;

3) конструювання виховних задач для учнів на основі цілісного системного аналізу результатів психолого-медико-педагогічної діагностики дітей, батьків, класних керівників;

4) широке впровадження технологічних модулів цілепокладаючого блоку сервісу «Універсал-он-лайн» в практику роботи вчителів-предметників, класних керівників, вихователів, адміністрації школи;

5) проведення діагностичного зрізу особистісного розвитку учнівського та педагогічного колективу за допомогою сервісу «Універсал-он-лайн» та комплексу

«Персонал - ψ».

Третій етап: програмно-моделювальний (жовтень 2020 – вересень 2021 рр.):

1) визначення ефективності освітніх програм та демонстраційних проектів у системі управління проектами особистісного розвитку учнів закладів загальної середньої освіти у освітньому середовищі об'єднаних територіальних громад;

2) теоретико-практичне оволодіння педагогічним колективом технології програмування та моделювання сюжетної лінії освітніх проектів;

3) удосконалення системи управлінської діяльності закладів освіти із врахуванням впровадження у повсякденну практику роботи технологій проектування проблемно-цільового змісту освітнього процесу;

4) апробація нових діагностичних методик у технологічних модулях сервісу «Універсал-он-лайн»;

5) організація та проведення опитування учасників освітнього процесу (учнів, класних керівників, батьків, медичних працівників) у системі моніторингу діагностичних зрізів особистісного розвитку учнів за допомогою сервісу «Універсал-он-лайн»;

6) створення проектів для класних керівників щодо вирішення завдань та задач особистісного розвитку учнів;

7) планування реалізації проектів закладу освіти, практичних психологів та класних керівників на сервісі «Універсал-он-лайн».

Четвертий етап: проектно-планувальний (жовтень 2021 – вересень 2022 рр.):

1) теоретико-практичне оволодіння педагогічним колективом технологіями проектування особистісно-орієнтованого освітнього змісту в планах роботи закладів освіти, класних керівників, вчителів-предметників, практичних психологів;

2) створення цілісної системи проектно-модульного планування у закладах освіти на основі освітніх проектів з особистісно-орієнтованим змістом;

3) врахування в управлінській діяльності відділів та управлінь освіти об'єднаних територіальних громад інноваційної освітньої системи проектного управління особистісним розвитком учнів;

4) створення науково-методичних центрів психолого-педагогічного проектування особистісного розвитку учнів у закладах освіти;

5) проведення чергових зрізів комплексної діагностики в системі моніторингу психосоціального особистісного розвитку учнів за допомогою сервісу «Універсал-он-лайн» та комплексу «Персонал - ψ»;

6) створення проектів для закладу освіти та класних керівників щодо вирішення завдань та задач особистісного розвитку учнів;

7) планування реалізації проектів закладу освіти, практичних психологів та класних керівників на сервісі «Універсал-он-лайн».

П'ятий етап: розвивально-узагальнювальний (жовтень 2022 – вересень 2023 рр.):

1) теоретико-практичне оволодіння технологіями творення та реалізації особистісно-розвивального змісту закладів загальної середньої освіти у освітньому середовищі об'єднаних територіальних громад;

2) створення сценаріїв уроків та виховних заходів з особистісно-

розвивальним змістом та їх реалізація на уроках та виховних годинах у закладах загальної середньої освіти;

3) проведення чергових зрізів комплексної діагностики в системі моніторингу психосоціального особистісного розвитку учнів за допомогою сервісу «Універсал-он-лайн» та комплексу «Персонал - ψ»;

4) проведення вихідного зрізу комплексної психолого-медико-педагогічної діагностики в системі моніторингу особистісного розвитку учнів;

5) статистично-кількісний аналіз результатів експерименту, порівняльна характеристика традиційної системи освітнього процесу та інноваційної діяльності;

6) науково-практична акредитація створеної інноваційної освітньої системи управління проектами особистісним розвитком учнів у освітньому середовищі об'єднаних територіальних громад;

7) підбиття підсумків проведення експерименту.

13. Очікувані результати

1. Реальна гуманізація освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти об'єднаних територіальних громад; допомога учням у пізнанні себе, своїх здібностей, нахилів, інтересів, реалізації своїх потенційних можливостей.

2. Збереження здоров'я і вирішення проблем психосоціального розвитку учнів та розкриття потенційних можливостей кожного вихованця.

3. Всебічний особистісний розвиток учнів у цілісній інноваційній освітній системі управління проектами особистісного розвитку учнів у освітньому середовищі об'єднаних територіальних громад.

14. Інформація про керівників експерименту

Науковий керівник	
Прізвище, ім'я, по батькові	Киричук Валерій Олександрович
Поштова адреса, № телефону, e-mail	02000, Київ, вул. Січових Стрільців, 52-Д, тел. (066) 662-41-61, v0666624161@gmail.com
Місце роботи, посада	ЦППО ДВНЗ «Університету менеджменту освіти» НАПН України, доцент кафедри психології управління
Кваліфікаційна категорія, науковий ступінь, педагогічне вчене звання	кандидат педагогічних наук, доцент
Координатор	
Прізвище, ім'я, по батькові	Флярковська Ольга Василівна
Поштова адреса, № телефону, e-mail	03035, м. Київ, вул. Митрополита Василя Липківського, 36, тел. (095)729 86 77,

	fliarkovska@ukr.net
Місце роботи, посада	Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти», начальник відділу психологічного супроводу та соціально-педагогічної роботи
Кваліфікаційна категорія, науковий ступінь, педагогічне вчене звання	кандидат педагогічних наук

15. Склад творчої групи

Богдан Віталій Вікторович, директор Доманівського навчально-виховного комплексу «Доманівська загальноосвітня школа I-III ступенів №1 – Центр дитячої та юнацької творчості» Доманівської селищної ради Миколаївської області;

Бондарчук Олена Іванівна, доктор психологічних наук, професор, член Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці, завідувач кафедри психології управління ЦППО ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України;

Гончарова Неля Петрівна, завідувач сектору відділу психологічного супроводу та соціально-педагогічної роботи ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»;

Кудько Ніна Григорівна, директор Гнідинської загальноосвітньої школи I-III ступенів Гнідинської сільської ради Бориспільського району Київської області;

Куриш Оксана Степанівна, методист відділу менеджменту освіти Тернопільського ОКІППО;

Малеев Денис Вікторович, кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології та розвитку особистості Донецького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти;

Мельничук Вікторія Олексіївна, завідувач сектору відділу психологічного супроводу та соціально-педагогічної роботи ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»;

Павленко Тетяна Олександрівна, методист відділу освіти, культури, спорту і туризму Пришибської ОТГ Кременчуцького району Полтавської області;

Полобок Лідія Василівна, директор Пришибської загальноосвітньої школи I-III ступенів Пришибської сільської ради Кременчуцького району Полтавської області;

Савенок Анатолій Олексійович, директор опорного закладу «Засульський ліцей Засульської сільської ради Полтавської області»;

Смотрін Володимир Олександрович, методист КУ ПРРКО «Районний методичний кабінет»;

Устименко Тетяна Анатоліївна, кандидат психологічних наук, професор кафедри менеджменту освіти Полтавського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти ім. М. В. Остроградського;

Чернець Андрій Ігорович, директор НВК «Мишковицька загальноосвітня школа I-III ступенів – дошкільний навчальний заклад» Тернопільської районної ради Тернопільської області.

16. Організаційне забезпечення експерименту

Закони України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про захист персональних даних», «Про електронні документи та електронний документообіг», «Про інноваційну діяльність», «Про наукову і науково-технічну діяльність».

Стратегія сталого розвитку «Україна – 2020», схвалена Указом Президента України від 12.01.2015 року №5/2015, Національна доктрина розвитку освіти, Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. №1392.

17. Науково-методичне забезпечення експерименту

Положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності, затверджене наказом Міністерства освіти і науки України від 7 листопада 2000 року №522, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 22 вересня 2017 року за №1171/31039 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 11.07.2017 №994).

Положення про експериментальний загальноосвітній навчальний заклад, затверджене наказом Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 №114, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 13 травня 2002 р. за №428/6716 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 23.11.2009 №1054).

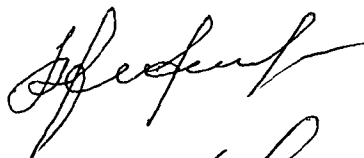
18. Матеріально-технічне забезпечення експерименту

Комп'ютерні класи, підключення до глобальної мережі Інтернет.

19. Фінансове забезпечення експерименту

Фінансування дослідно-експериментальної роботи може здійснюватися за рахунок коштів місцевих бюджетів, спеціального фонду закладу освіти, а також за участі підприємств, які є соціальними партнерами закладу освіти, на засадах, визначених договорами між цими підприємствами та закладом освіти.

Науковий керівник

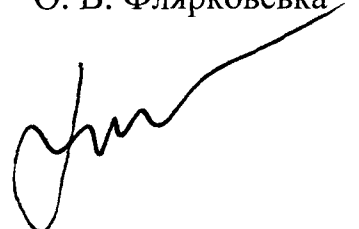

В. О. Киричук

Координатор

О. В. Фляковська

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства освіти
і науки України
240319 № 384

**Програма проведення
експерименту всеукраїнського рівня за темою
«Управління проектами особистісного розвитку учнів у освітньому
середовищі об'єднаних територіальних громад»
на 2018 - 2023 роки**

№ п/п	Зміст роботи	Строки виконання	Очікувані результати
I (діагностико-аналітичний) етап (жовтень 2018 – вересень 2019 рр.)			
1.	Затвердження програми експерименту «Управління проектами особистісного розвитку учнів у освітньому середовищі об'єднаних територіальних громад» на 2018 - 2023 роки	жовтень 2018 р.	Програма експерименту «Управління проектами особистісного розвитку учнів у освітньому середовищі об'єднаних територіальних громад» на 2018 - 2023 роки
2.	Проведення авторських тренінгів та методологічних семінарів-практикумів із питань оволодіння педагогічним колективом технологією системного аналізу результатів комплексної психолого-медико-педагогічної діагностики особистісної діагностики учнів	жовтень 2018 р.- березень 2019 р.	Задачі особистісного розвитку учнів на основі комплексної психолого-медико-педагогічної діагностики
3.	Організація та проведення опитування учасників освітнього процесу (учнів, класних керівників, батьків, медичних працівників) у системі моніторингу діагностичних зрізів особистісного розвитку учнів за допомогою сервісу «Універсал-он-лайн»	січень 2019 р.	Результати аналізу комплексної психолого-медико-педагогічної діагностики особистісного розвитку учнів за допомогою сервісу «Універсал-онлайн»
4.	Проведення психолого-педагогічних консиліумів з аналізу проблем та потенційних можливостей особистісного розвитку учнів у класних колективах та організації проектної діяльності класних керівників, практичних психологів, адміністрації закладів загальної середньої освіти	жовтень 2018 р.- травень 2019 р.	Аналіз особистісного розвитку учнів у класних колективах і закладах загальної середньої освіти, прогнозування та конструювання тактичних завдань на наступний навчальний рік
5.	Організація і проведення опитування педагогічного колективу на предмет професійної компетентності за допомогою комп'ютерного комплексу «Персонал - ψ»	травень- червень 2019 р.	Аналіз результатів опитування, визначення основних проблем та потенційних можливостей на предмет професійної компетентності педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти

6.	Створення проектів для класних керівників щодо вирішення завдань закладу загальної середньої освіти та задач особистісного розвитку учнів на 2020-2021 навчальні роки	липень 2019 р.	Проектно-модульні, системно-комплексні плани реалізації проектів закладів загальної середньої освіти. Графічний аналіз планів роботи класних керівників
7.	Підведення підсумків I (діагностико-аналітичного) етапу експериментальної роботи	вересень 2019 р.	Звіт про завершення I (діагностико-аналітичного) етапу експерименту
II (прогностично-конструюючий) етап (жовтень 2019 – вересень 2020 рр.)			
1.	Теоретико-практичне оволодіння адміністрацією закладу освіти, практичними психологами, вчителями-предметниками, класними керівниками психолого-педагогічними технологіями попереднього прогнозування розвитку особистості учня та конструювання завдань закладу освіти та тактичних задач особистісного розвитку учнів	жовтень-грудень 2019 р.	Підготовка педагогічних працівників до участі в експерименті та реалізації завдань експерименту
2.	Проведення тренінгів та методологічних семінарів-практикумів із питань конструювання задач особистісного розвитку учнів на основі комплексної психолого-медико-педагогічної діагностики учасників освітнього процесу	грудень 2019 р.- березень 2020 р.	Підвищення теоретичної підготовки педагогів та рівня їх самоосвіти з проблеми тренінгів та методологічних семінарів
3.	Конструювання виховних задач для учнів на основі цілісного системного аналізу результатів психолого-медико-педагогічної діагностики дітей, батьків, класних керівників	березень-квітень 2020 р.	Проблемно-цільові проекти управління проектами особистісного розвитку учнів закладів загальної середньої освіти у освітньому середовищі об'єднаних територіальних громад
4.	Широке впровадження технологічних модулів цілепокладаючого блоку сервісу «Універсал-он-лайн» в практику роботи вчителів-предметників, класних керівників, вихователів, адміністрації школи	квітень 2020 р.	Технологічні модулі цілепокладаючого блоку сервісу «Універсал-он-лайн» в практику роботи вчителів-предметників, класних керівників, вихователів, адміністрації школи
5.	Проведення діагностичного зрізу особистісного розвитку учнівського та педагогічного колективу за допомогою сервісу «Універсал-он-лайн» та комплексу «Персонал - ψ»	травень 2020 р.	Результати аналізу комплексної психолого-медико-педагогічної діагностики особистісного розвитку учнів за допомогою хмарного сервісу «Універсал-онлайн»
6.	Підведення підсумків II (прогностично-конструюючого) етапу експерименту	вересень 2020 р.	Звіт про завершення II (прогностично-конструюючого) етапу експерименту
III (програмно-моделювальний) етап (жовтень 2020 – вересень 2021 рр.)			
1.	Визначення ефективності освітніх програм та демонстраційних проектів у системі управління проектами особистісного розвитку учнів закладів	жовтень 2020 р.	Проблемно-цільові проекти роботи класних керівників в системі управління проектами особистісного розвитку учнів закладів загальної середньої

	загальної середньої освіти у освітньому середовищі об'єднаних територіальних громад		освіти у освітньому середовищі об'єднаних територіальних громад
2.	Теоретико-практичне оволодіння педагогічним колективом технології програмування та моделювання сюжетної лінії освітніх проектів класних керівників, вчителів-предметників	жовтень 2020 р.- березень 2021 р.	Навчальні і виховні проекти для класних керівників і вчителів-предметників на реалізацію задач особистісного розвитку учнів в класних колективах
3.	Удосконалення системи управлінської діяльності закладів освіти із врахуванням впровадження у повсякденну практику роботи технологій проектування проблемно-цільового змісту освітнього процесу	травень-червень 2021 р.	Проблемно-цільові проекти закладів загальної середньої освіти. (протоколи експертизи)
4.	Створення проектів закладів загальної середньої освіти та класних керівників на вирішення завдань закладу середньої освіти та задач особистісного розвитку учнів на 2021-2022 навчальний рік	травень-червень 2021 р.	Проектно-модульні, системно-комплексні плани реалізації проектів закладів загальної середньої освіти. Графічний аналіз планів. Плани роботи класних керівників та вчителів-предметників
5.	Апробація нових діагностичних методик у технологічних модулях сервісу «Універсал-он-лайн»	травень 2021 р.	Нові діагностичні методики соціально-психологічного особистісного розвитку учнів
6.	Організація та проведення опитування учасників освітнього процесу (учнів, класних керівників, батьків, медичних працівників) у системі моніторингу діагностичних зрізів особистісного розвитку учнів за допомогою сервісу «Універсал-он-лайн»	травень 2021 р.- серпень 2021 р.	Результати аналізу комплексної психолого-медико-педагогічної діагностики особистісного розвитку учнів та педагогічного колективу за допомогою хмарного сервісу «Універсал-онлайн»
7.	Підведення підсумків III (програмно-моделювального) етапу експерименту	вересень 2021 р.	Звіт про завершення III (програмно-моделювального) етапу експерименту
IV (проектно-планувальний) етап (жовтень 2021 – вересень 2022 рр.)			
1.	Теоретико-практичне оволодіння педагогічним колективом технологіями проектування особистісно-орієнтованого освітнього змісту в планах роботи закладів освіти, класних керівників, вчителів-предметників, практичних психологів	жовтень 2021р.- березень 2022 р.	Плани роботи класних керівників і вчителів-предметників та практичних психологів на реалізацію задач особистісного розвитку учнів у класних колективах
2.	Створення цілісної системи проектно-модульного планування у закладах освіти на основі освітніх проектів з особистісно-орієнтованим змістом	травень-червень 2022 р.	Плани закладів загальної середньої освіти класних керівників, вчителів-предметників, практичних психологів
3.	Створення науково-методичних центрів управління проектами особистісного розвитку учнів у закладах освіти	травень 2022 р.	Науково-методичні центри управління проектами особистісного розвитку учнів у закладах освіти
4.	Проведення чергових зрізів	червень 2022 р.	Системний аналіз результатів

	комплексної психолого-медико-педагогічної діагностики в системі моніторингу психосоціального особистісного розвитку учнів за допомогою сервісу «Універсал-он-лайн» та комплексу «Персонал - ψ»		комплексної психолого-медико-педагогічної діагностики в системі моніторингу психосоціального особистісного розвитку учнів за допомогою сервісу «Універсал-он-лайн» та комплексу «Персонал - ψ»
5.	Створення проектів для закладів загальної середньої освіти та класних керівників щодо вирішення завдань та задач особистісного розвитку учнів	липень 2022 р.	Проектно-модульні, системно-комплексні плани реалізації проектів для закладів загальної середньої освіти та класних керівників. Графічний аналіз планів. Плани роботи класних керівників та вчителів-предметників
6.	Планування реалізації проектів закладу освіти, практичних психологів та класних керівників на сервісі «Універсал-он-лайн»	серпень 2022 р.	Реалізація проектів закладу освіти, практичних психологів та класних керівників на сервісі «Універсал-он-лайн»
7.	Підведення підсумків IV (проектно-планувального) етапу експерименту	вересень 2022 р.	Звіт про завершення IV (проектно-планувального) етапу експерименту
V (розвивально-узагальнювальний) етап (жовтень 2022 – вересень 2023 рр.)			
1.	Теоретико-практичне оволодіння технологіями творення та реалізації особистісно-розвивального змісту закладів загальної середньої освіти у освітньому середовищі об'єднаних територіальних громад	жовтень 2022 р.- березень 2023 р.	Навчальні і виховні проекти щодо питання реалізації особистісно-розвивального змісту закладів загальної середньої освіти у освітньому середовищі об'єднаних територіальних громад
2.	Створення сценаріїв уроків та виховних заходів з особистісно-розвивальним змістом та їх реалізація на уроках та виховних годинах у закладах загальної середньої освіти	листопад-грудень 2022 р.	Програми сценаріїв уроків та виховних заходів з особистісно-розвивальним змістом та їх реалізація на уроках та виховних годинах у закладах загальної середньої освіти
3.	Проведення чергового зрізу комплексної психолого-медико-педагогічної діагностики в системі моніторингу психосоціального особистісного розвитку учнів за допомогою сервісу «Універсал-он-лайн» та комплексу «Персонал - ψ»	грудень 2022 р.	Системний аналіз результатів комплексної психолого-медико-педагогічної діагностики в системі моніторингу психосоціального особистісного розвитку учнів за допомогою сервісу «Універсал-он-лайн» та комплексу «Персонал - ψ»

4.	Проведення вихідного зрізу комплексної психолого-медико-педагогічної діагностики в системі моніторингу особистісного розвитку учнів	січень 2023 р.	Методичні рекомендації для керівників і педагогів профільних закладів загальної середньої освіти щодо впровадження системи управління проектами особистісного розвитку учнів
5.	Статистично-кількісний та описово-якісний аналіз результатів експерименту	березень 2023 р.- травень 2023 р.	Статистично-аналітичні матеріали щодо ефективності запропонованої моделі експерименту
6.	Науково-практична акредитація створеної інноваційної освітньої системи управління проектами особистісним розвитком учнів у освітньому середовищі об'єднаних територіальних громад	жовтень 2022 р.- вересень 2023 р.	Методичне супроводження результатів експериментального дослідження
7.	Підведення підсумків експерименту «Управління проектами особистісного розвитку учнів у освітньому середовищі об'єднаних територіальних громад»	вересень 2023 р.	Звіт про завершення експерименту всеукраїнського рівня, додатки до звіту (науково-методичне та програмне забезпечення експерименту)

Науковий керівник

Координатор

 В.О. Киричук

О.В. Флярковська

